

ŽOZE EDUARDO AGVALUZA

Tropski barok

Prevod s engleskog
Nikola Petrović

Beograd
2013.
DERETA

I ne bijaše im dosta što su zastranili u spoznaji Boga, nego su, živeći u velikoj borbi zbog neznanja, tako veliko zlo još mirom nazivali.

Biblija, Knjiga mudrosti (14, 22)

Ne želim da unosim red u kaos, naprotiv, želim da on buja.

Mouši Šaba, u intervjuu
Malakijasu de Palmi Šambaou,
objavljenom u nedeljniku *O Impoluto*,
10. maja 2008.

Pakao je nemogućnost razuma.
Kris Tejlor (Čarli Šin), citat iz filma *Vod*

1. ŽENA PADA S NEBA

Od trenutka kada je blesnula munja pa sve dok se nije začula grmljavina, brojao sam sekunde, jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam. Dobijeni broj sam pomnožio sa trista četrdeset, što predstavlja brzinu zvuka u metrima u sekundi, kako bih znao gde će udariti prvi grom: dva kilometra i trista osamdeset metara. A zatim drugi, treći, četvrti. Oluja se brzo približavala. Trenutak pre nego što se nebo provalilo, znao sam gde će udariti peti grom.

Kianda je išla nekih stotinak metara ispred mene, ne zastajkujući, kao da je na pozorišnoj sceni, kao da je svetlost pokreće. Crvene, lakovane cipele uranjale su joj u tamnocrveno tlo. Palme su poigravale u daljini. Nešto dalje jasno su se ocrtavale konture baobaba. Kianda je hodala uspravno, podigavši glavu, s lepim, na grudima prekrštenim rukama, koje su krasili dugi i tanki prsti. Na gustu svetlost, nalik materiji koja se pretvorila u zlatnu tečnost, lepilo se osušeno lišće, čekinjama zagušljiva prašina, i sve ono što je vetar mogao sa sobom da ponese.

Moja draga išla je u susret crnim oblacima. Prisetio sam se reči jednog starca, ekscentričnog Engleza i čuvenog muzičkog kritičara koji je pokušao da objasni njen uspeh: „Prvo što nas očara kod nje jeste ta neobična suprotnost između njene krhke otmene siluete, neobično oštarih uglova, i njenog nadmenog, okrutnog pogleda. Ima nežan i moćan glas. Budi nam želju da je u isto vreme zaštitimo i ubijemo.“

Kianda je uronila u kišu. Za telo joj se lepila laka, svilena jarkocrvena haljina, sve dok nije postala skoro ljubičasta. Kroz duboki izrez na leđima videla su se plava krila koja je istetovirala u Japanu. Ma koliko puta da sam ih video, uvek bi me podsećala na precizan *trompe l'oeil* crtež, tehnike koja stvara utisak trodimenzionalnosti.

Krila kao da se pomeraju u ritmu disanja. Bujna vatrena kosa, koju mnoge žene pokušavaju da imitiraju, splasnula je, izgubila bujnost i sjaj i pala niz jasno ocrtana ramena.

Otvorio sam vrata i izašao iz kola, starog tamnožutog „krajse-
ra“, pravog kolekcionarskog primerka. Vlažan vetar šibao mi je lice. Pozvao sam njeno ime nadjačavši oluju. Kianda se okrenula u ne-
mom čuđenju podigavši obrve.

*(Primećujem, dok ponovo čitam ovo što sam napisao, da tekst
podseća na knjigu snimanja za neku reklamu. Ovo je mome-
nat u kome bi trebalo da se pojavi bočica parfema. Parfem bi
morao da ima prikladno ime, na primer „la tempête“. Ali, ne.
Od ovog trenutka film kreće drugim smerom.)*

Prateći Kiandin pogled, ugledah kako s neba pada žena. Padala je gola, crna, raširenih ruku, skoro istovremeno sa munjom. Baobab se raspukao. Pre mnogo godina, jedan meteorolog objasnio mi je da stabla mogu da puknu jer munja prouzrokuje naglo ključanje biljnih tečnosti. Žena je utonula u visoku travu, blizu kola. Prišao sam joj. Telo je bilo zabodeno u blato. Glava joj je bila zavaljena. Prepoznao sam te otvorene oči, veoma tamne, u kojima je još uvek bilo svetlosti. Uzmakao sam, užasnut. Nisam Kiandi dozvolio da je vidi:

– Idemo!

– Idemo? A ona?

– Mrtva je, ljubavi! Njoj ništa više nije potrebno. Da pozovemo policiju?

– Ne, ne! Ne policiju. Ne želim nikoga da zovem. Znaš da ne smeju da nas vide zajedno.

Zagrlio sam je. Kianda je drhtala. Odveo sam je do kola, stavio je pored sebe i u tišini krenuo nazad u Luandu. Kad smo stigli, noć još nije bila pala na grad. Zaustavio sam dva bloka od njene zgrade. Nagnuo sam se da je poljubim.

Kianda je izmakla lice:

– Ne! Nikad više.

Izašao sam. Ona je sela na moje mesto i odvezla se. Zaustavio sam taksi. U Luandi dugo nije bilo individualnih taksija, samo kolektivnih – kombija koji su služili za prevoz naroda.

(Narod, ili Oni, tako u Angoli mi koji smo bogati, ili skoro bogati, nazivamo one koji nemaju ništa. Oni koji nemaju ništa većina su stanovnika ove države, teret koji nas pritiska.)

Vozač je bio debeli Kongoanac. Glatka koža njegovog lica na bakarnoj svetlosti zamućeg dana sjajila se kao ogledalo. Uputio mi je široki osmeh:

– Kuda ćemo, tatice?

– Ne znam – priznao sam bezbojnim glasom. Od straha nisam mogao da mislim. – Bilo kuda.

Ponovo se osmehnuo:

– Ne brinite. Tamo ću Vas odvesti.

Posle pola sata ostavio me je ispred jednog malog bara. Iznad vrata je u neonu pulsiralo – *Grčki ponos*. Osmeh taksiste sad je bio ogroman kao svet:

– Uđite i potražite Mamu Mosinju. Ona će znati gde treba da odete. Nikad ne pogreši.

*(Žena koja je pala,
pet dana pre toga.)*

Primetio sam je čim sam kročio u čekaonicu. I ona mene. Tako me je snažno prikovala nemilosrdnom svetlošću svojih krupnih crnih očiju da sam oborio pogled. Kad sam ga ponovo podigao, još uvek je bila na istom mestu, sedela je, vrlo uspravno, na stolici, sa otmenom ohološću etiopske princeze. Imala je na sebi krzneni kaput, pomalo starinski, i crne zvonaste pantalone. Seo sam dva reda iza nje da bih izbegao njen pogled i da bih mogao mirno da je proučavam.

Ko je to? Ili bolje – šta je to? Počeo sam da zamišljam razne mogućnosti: verovatno je otmenog porekla, iz neke stare luandske

porodice, ili iz Bengijele. Jedan deda joj je verovatno bio državni službenik u kolonijalnoj upravi. Otac činovnik u službi predsednika, možda uspešan preduzetnik, ili general koji je postao preduzetnik i bavi se eksploatacijom rudnika. Ona je studirala u Lisabonu, u Londonu ili u Njujorku. A možda i u Lisabonu i u Londonu i u Njujorku. Stil oblačenja bio joj je u raskoraku sa trenutnim ekološkim standardima. Možda je volela da prkosi, ili je imala toliko novca da je smatrala da može da se izdigne iznad mišljenja većine. Ma ko bila, bio sam siguran da je nikad ranije nisam video. Setio sam se jedne od *Dvanaest hodočasničkih priča* Gabrijela Garsije Markesa: „Aeroplana Uspavane lepotice“. U toj priči kolumbijski pisac opisuje putovanje koje je proveo pored najlepše žene na svetu, ali nije joj se obratio nijednom rečju. Često putujem avionom, skoro svakog meseca, ali se ne sećam da sam ikada sedeo pored neke lepe žene. Pretpostavljam da avio-kompanije imaju specijalna uputstva za to kako da se izbegne da lepe žene sede pored muškaraca, bilo kakvih muškaraca, sa izuzetkom gospode u godinama i sveštenika. Kad su najavili ulazak, sačekao sam da žena ustane i tek onda sam stao u red. Ali, ona se tog trenutka, na moje veliko iznenađenje, okrenula, ispružila kažiprst desne ruke i upitala me:

– Vi ste Bartolomeo Folkato?

– Uglavnom – potvrdio sam, trudeći se da ubacim neku duhovitu opasku, zabavan komentar, nešto što bi mi omogućilo da povratim dah i priberem se. – Ali sam spreman da budem šta god poželite, kad god i gde god poželite.

Priznajem, mogao sam biti i originalniji. Ali nije izgledalo kao da ju je moja nespretnost uvredila:

– Zovem se Nubija – reče isuviše glasno. – Zнала sam da ćemo se negde sresti, u Lisabonu, u Luandi, na nekom mestu na svetu. Bila sam sigurna.

Nisam se usudio da je pitam odakle joj tolika sigurnost. Umešto toga hteo sam da znam čime se bavi. Dvosmisleno se nasmešila. Odmah zatim, neko ju je pozvao i otišla je. Ponovo sam je video tek u avionu. Sedela je nekoliko redova ispred mene, ali primetila je da

pored mene nema nikoga, pa je došla. Skinula je krzneni kaput i stavila ga u boks. Ispod kaputa imala je običnu belu bluzu, veoma elegantnu, ispod koje su se naslućivale velike i čvrste grudi. Potom je otvorila plastičnu crvenu torbicu, izvadila pregršt ilustrovanih magazina i stavila mi ih u krilo:

– Da me bolje upoznaš.

Imali su naslove kao: *Kakao, Tropikalnost, Afrička žena, Lica i boje*. Na svim naslovnim stranama bila je Nubija. Na prvoj je, obučena kao mlada, silazila niz duge spiralne stepenice. Na drugoj je pozirala na plaži, u bikiniju, ležeći na peškiru, a u pozadini se, između pukotina u stenama, naziralo smaragdno more. Na trećoj je imala na sebi samo kratke pantalone i smejala se lepim mladalačkim osmehom, pokušavajući obema rukama da priкриje grudi.

– Aha! – uzdahnuo sam, iznenađen. – Ti si manekenka...

– Bila sam mis Angole pre deset godina. A posle sam postala manekenka. Imala sam i emisiju na televiziji.

– Više je nemaš?

– Ne, ućutkali su me! Ne žele da govorim!

Uzela mi je iz ruke magazine i dala mi debeli album sa fotografijama. Sama ga je otvorila. Na prvim fotografijama bili su nizovi „misica“. Na sledećim – Nubija, uvek s istim osmehom, pored predsednice i njenog supruga. Pa s poznatim fudbalerom. S nekom filmskom glumicom. U zagrljaju nekog uspešnog američkog biznismena. Zagrljena sa dvojicom uspešnih domaćih biznismena. U krilu poznatog trgovca oružjem. Na ogromnoj predsedničkoj jahti. Pokazao sam jednu njenu fotografiju s konjem. U pozadini, takođe na konju, video se elegantni muškarac s brkovima i kozjom bradicom. Učinio mi se poznat:

– A ko je ovo?

– Ljubavnik gospođe predsednice.

– Molim?

Prešla je preko moje začuđenosti. Nastavila je da mi pokazuje fotografije. Zanela se. Gubila je dah, izbacivala gomile reči, postepeno menjajući izgovor. Najednom se, iza mekanog i otužnog govora

karakterističnog za staru luandsku buržoaziju, počeo pojavljivati drugi, širi, zvučniji i rustičniji. Kao da je neka druga žena, žena iz naroda, pokušavala da izađe iz nje – iz lažne žene – ali ne kao leptir koji izlazi iz larve, već kao gusenica koja izlazi iz leptira. Upitah je kako se preziva. Nasmešila se, pokazujući da su joj jasne moje namere:

– Moja porodica bila je vrlo siromašna. Jedva da sam znala da govorim portugalski. Govorila sam loše. Ona me je naučila da govorim.

Pokazala je na predsednicu na jednoj fotografiji. Nasmešila se:

– Prostakuša! Obično je krišom posmatrala dok me njen muž tuca. Znaš li šta su me terali da radim? Ne, ne znaš. Niko to ne zna. Mene i ostale devojke. Da orgijamo s važnim ljudima. Droga...

– Ne verujem!

– Da, probala sam razne vrste droge. Marihuanu. Heroin. Kokain. Više se ne drogiram. Bog mi ne da...

– Bog?

– Da, Bog – spustila je glas. Njene slatke usne primakle su se mom uhu: – Znaš li da su videli Boga kako maršira Marginalnim putem? Bog razgovara sa mnom. Jednom mi je pokazao jednu tvoju knjigu. Sutradan sam otišla u knjižaru i kupila je.

– Da li si je pročitala?

– Jesam, ali ništa nisam razumela. Pročitala sam je zato što mi je Bog rekao: „Kćeri, spremi se. Ti si Nubija, drolja, ali si i Marija, čista. Bes tvoje utrobe blagoslovljen je.“ Rekao mi je to jer ću zatrudneti, daću svetu novog Spasitelja...

Pogledao sam je zbunjeno i uplašeno:

– A ko je otac?

Pogledala me je pomalo šokirana:

– Otac?! Otac ćeš biti ti, jasno. Tako mi je rekao Bog. Ti ćeš biti moj Josif.

– A kako će se zvati naš sin?

– Emanuel, naravno.

Kad smo to raspravili, počela je da mi priča o tome kako je dugo bila dečak. U međuvremenu, u avionu su isključili svetla. Prošla je ponoć. Napolju su, u tišini, svetlucale zvezde.

– Kad sam bila dečak, tucala sam gospođu predsednicu...

Više je nisam slušao. Zbolela me je glava. San mi je uzimao svest, kao kada je, pre mnogo vremena, za vreme rata, u gradu nestajala struja, prvo jedna pa druga četvrtina, i tako redom, ponor koji guta velike prostore. Istovremeno su se, iz nekog skrivenog okeana, iz dubina mog mozga, pojavljivale slike: kako ljubim Lorenšinu, kako moja majka pleše u ružičastoj haljini, na ulici mrtav pas, prerezanog vrata. Očajnički sam pokušavao da ostanem na površini, ali sam na kraju zaspao, najverovatnije sam zaspao jer se sećam da sam go trčao po plaži, zajedno sa Nubijom, a onda sam odjednom otvorio oči i video je nad sobom. Raskopčala je bluzu i skinula grudnjak. U toj brznoj noći, na visini od jedanaest hiljada metara, izgledala mi je kao božanstvo. Kao neka moderna verzija (naravno, vrlo moderna) Spasiteljeve Majke. Razbudio sam se i bunovan je upitao:

– Šta to radiš?

– Skidam bluzu. Vodićemo ljubav.

– Ovde?

– Da. Sačekaj, skinuću ti pantalone.

– Nećeš. Zakopčaj bluzu.

– Nisam ti lepa?

– Lepa si, ali mislim da ti nije dobro. Trebalo bi da popričaš sa nekim psihologom.

– Više volim da razgovaram s Bogom. Šta bi psiholog mogao da mi kaže, a Bog ne bi? – Taj argument me razoružao. Nubija je moje ćutanje shvatila kao slaganje. Dodala je podsmešljivo:

– Želiš da popričam sa Barbarom Dulsi? Zar ona nije psihološkinja?

– Barbara? Ona je psihoanalitičarka. Istražiteljka. Specijalizirala je poremećaje sna. Snove. Odakle ti poznaješ moju ženu?

– Znam sve o tebi...

Srećom, nije znala baš sve. Čak ni broj mog telefona. Dao sam joj pogrešan, ali sam uzeo njen. Rastali smo se uz brz poljubac u redu za policijsku kontrolu na granici. Obećao sam da ću joj se javiti, rekao sam da moram da se odmorim, i probao da nestanem. Napolju me je čekala Barbara Dulsi i nisam želeo skandal.

Mama Mosinja odvela me je u malu, smaragdno obojenu, sobu do koje smo došli uskim hodnikom koji vodi od bara. Savetovala mi je da se ne vraćam kući nekoliko dana. Nisam na to obratio pažnju. Ali ono što mi je posle toga rekla – glasom za koji ne znam kome ga je ukrala – to me je, da, uznemirilo. Onda je zaspala u staroj naslonjači, sa glavom spuštenom na grudi. Izašao sam i vratio se u bar. Telefon mi je zalajao u momentu kad sam hteo da odem iz *Grčkog ponosa*.

(Da, moj telefon laje. Serena, moja srednja kćer, zamenila je prethodni zvuk, diskretno zujanje, old fešn, krvoločnim lajanjem. Ako sam kojim slučajem zauzet i ne javim se odmah, telefon podivlja – odnosno pas koji je u njemu. Već mi se događalo da me neko pozove kad sam na ulici i da se kraj mene odjednom stvori neki mešanac koji isto tako zavija i laje. U takvim situacijama, morao sam da pobegnem, kao lopov, sa jednim psom u džepu i drugim koji me ujeda za pete. Pokušao sam da vratim stari zvuk, ali nisam imao uspeha.)

Bila je to Kianda. Rekla mi je da ju je muž napustio zbog druge žene. I da više ne želi da me vidi. Nikad više. Kad je prekinula vezu, seo sam za sto. I naručio pivo. Vlasnik, debeli Portugalac, vrlo simpatičan, pojavio se sa dva piva i tanjirićem na kome su bile kuglice od bakalara. Najbolje kuglice od bakalara koje sam ikada jeo. Seo je naspram mene i počeo da mi priča svoju životnu priču. A potom mi je ispričao i kako je upoznao Mamu Mosinju. Obe priče bile su neverovatne.

Bilo je već prošlo osam sati kad sam ustao. Pozvao sam Barbaru Dulsi. Telefon je zvonio i zvonio, ali se niko nije javljao. Morao sam da pričam s njom. Morao sam da joj ispričam da sam putovao sa Nubijom de Matos. Barbara bi se začudila: „Zašto mi odmah nisi rekao?“, upitala bi. „Pa zato, draga, što nisam hteo da te uplašim. Ona je luda. Potpuno luda.“ Onda bih joj ispričao da sam je video kako pada s neba, pravo pred mene, dok sam u taksiju koji je vozio neki Kongoanac išao prema četvrti Kažuiro. Verovatno bi me Barbara ponovo napala, malo dižući glas: „A šta si tražio u četvrti Kažuiro,

ako smem da znam?“ U tom trenutku slegnuo bih ramenima: „Ni sam ne znam! Išao sam da pričam sa jednim priprostim Portugalcem, nekakvim vidovnjakom, treba mi za novi roman.“

Dok sam čekao drugi taksi, zamišljao sam moguće dijaloge. Barbara bi popričala sa ocem. Moj tast bio je uticajan čovek, što znači da od nezavisnosti, zapravo oduvek, ima veze u Ministarstvu državne bezbednosti. Znao bi kako da mi na najbezbedniji način pomogne. Malo sam se smirio kad sam se odlučio za strategiju.

Pred *Grčkim ponosom* stao je taksi. Vozio ga je mladi Indijac. Ušao sam i rekao mu da me odveze do Termiteire. Stigli smo za nepunih petnaest minuta. Prostrano predvorje bilo je pusto. Već vrlo star čuvar spavao je sa glavom na radnom stolu dok se na malom televizoru ispred njega odvijao jedan od mojih omiljenih filmova *Blejd raner*. Ušao sam u lift i rekao momku da hoću na četrdeset sedmi sprat. Stan je bio prazan. Na stolu u dnevnoj sobi našao sam poruku:

„Bartolomeo, Kianda je bila u mojoj ordinaciji i sve mi je ispričala. Otišla sam sa devojkicama svojim roditeljima. Nemoj me zvati ni tražiti. Potrebno mi je izvesno vreme da razmislim šta ću sa svojim životom. Barbara.“

Zbunjen, izvalio sam se na kauč. Automatski, ne razmišljajući, uključio sam televizor i odjednom ugledao nju, Nubiju de Matos, lice joj je bilo u krupnom planu, oči zatvorene. Zatim se kamera preselila na telo, odozgo. Bila je okupana svetlošću. A onda je kamera počela da se diže otkrivajući i druge likove – dva policajca. Jedan je klečao pored manekenkinog tela, a drugi je stajao i nešto beležio, dok se kamera i dalje dizala, a glas spikera postajao sve glasniji u bučnom okruženju:

– Telo Nubije de Matos, bivše mis Angole, manekenke i novinarka, pronašla su sinoć dva seljaka nedaleko od četvrti Embondeiros, u Bom Žezusu. Nubija de Matos postala je nacionalni simbol kada je pre nekoliko godina osvojila titulu mis Angole.

Zatim se osvrnuo na manekenkinu karijeru. Godinama je bila omiljena manekenka braće Kongo i na glavnim svetskim modnim revijama nosila kolekcije *Kongo tvins*. Nubija je, takođe, na

Nezavisnoj angolskoj televiziji dve godine vodila emisiju o slavnima. Njen odlazak, u trideset drugoj godini, ispunio je tugom sav modni svet. Policija nije iznela nikakve detalje o smrti te manekenke koja je živela u iznajmljenom stanu u južnom delu Luande...

Telefon u mom džepu ponovo je zalajao. Privatni broj. Kad se na ekranu pojavi „privatni broj“, obično je Kianda. Javio sam se i začuo jedva razgovetan muški glas, kako je izgledalo, u žagoru neke zabave:

– Da li je to Bartolomeo Folkato, pisac?

– Da...

– Ako ste kod kuće, odmah izađite, bežite, ubiće Vas.

Saopštio je to upozorenje i prekinuo vezu. Ustao sam i spustio roletne. Isključio svetla. Ponovo sam seo, ovog puta na pod, u jedan od ćoškova. Ostao sam tu da drhtim u mraku, kao progonjena životinja. Nisam ozbiljno shvatio ništa što mi je Nubija rekla. Noć je bila tako duboka, tako užurbana i uskomešana, a meni je duša spavala, nasumice lebdeći između snova i noćnih mora.

Ako su samo dve-tri stvari koje je Nubija rekla bile tačne, to bi opravdalo mogućnost da su je bacili iz nekog aviona ili helikoptera. Uz pretpostavku da su je, pre nego što su je gurnuli, ispitali, nije teško zaključiti da je spomenula moje ime.

Među mnogim dokumentarnim filmovima koje sam snimio, posebno mi je drag jedan o zatočenicima savesti u Africi. Razgovarao sam sa njih dvadeset sedam. Neki su mi rekli da su u nekim momentima mislili da gube razum.

– Bio sam tamo – rekao mi je, spuštajući pogled, zimbabveanski sveštenik. – Bio sam na drugom svetu. Kao posetilac. Dok su me tukli, često sam zatvarao oči i odlazio. Bežao. Jednog dana sam shvatio da bi moglo da se desi da odem i više se nikad ne vratim. Tada sam se stvarno uplašio. Verovatno sam u tom momentu „otkucao“ svoje drugove. Nisam progovorio zbog bola, već zbog straha da ću poludeti.

Posle nekoliko sati, onome ko ispituje najteže je da i sam ne poludi. Tast mi je ispričao slučaj jednog disidenta, mladog studenta ekonomije, koji je, posle trideset sati stajanja pod svetlošću reflektora, počeo da govori nekim ushićenim jezikom, za koji je jedan čuvar, sledbenik Simona Kimbagoa, tvrdio da je aramejski, jezik kojim je

govorio Isus Hristos (čuo ga je boraveći u Etiopiji). Student je sa aramejskog prešao na antilski francuski, a onda na odličan umbundu, što je sve iznenadilo jer je momak bio rodom iz Luande, sin skromnih portugalskih doseljenika, tako da nikada u životu nije otišao dalje od mesta Kakuako. Na svim tim jezicima sve vreme je psovao Oca nacije i tvrdio da može svoje mučitelje da pretvori u guštere. Jedan od njih, takođe sledbenik Simona Kimbangua, koji je znao aramejski, odbio je da nastavi sa isleđivanjem kada mu se trećeg dana na rukama pojavila čudna kožna bolest. Posle su i njega zatvorili, i poludeo je, uveren da se zaista pretvorio u guštera.

(Dozvolite mi jednu ispravku: moj tast nikada ne bi rekao disident. Benigno je oprezan sa rečima. On prognanike uglavnom zove političkim emigrantima. A stranačke disidente frakcionašima. Spomenuta osoba bila je na visokom položaju u rukovodstvu stranke sve do 1977. U to vreme povezao se sa grupom koja je osporavala vođstvo Agostina Neta, pa je uhvaćen i mučen. Kada su ga pustili, pobegao je u Portugaliyu. Benigno je o njemu govorio kao o političkom emigrantu i kao o frakcionašu.)

Šta time hoću da kažem?

Pa, zamislite Nubiju koja je podvrgnuta grubom ispitivanju, upotrebiću eufemizam koji koristi moj tast. Zamislite je kako sve vreme meša intimne dvorske splete sa onim što joj je obznanio Gospod Bog. Možda su ispitivači mislili da se pravi luda, ili da je bila samo posetiteljka – kao onaj Zimbabveanac. A možda im je bilo svejedno. Luda ili ne, znala je previše i morali su da je učutkaju.

Nasuo sam sebi viski i počeo dugim koracima da hodam dnevnim boravkom. Vrlo je verovatno da su već počeli da me traže. Kazneni odred, ili nešto slično, kao u filmovima. Što se tiče mog tasta Benigna dos Anžosa Negreirosa, sada mi se činilo malo verovatnim da će biti raspoložen da mi pomogne pošto mu je Barbara Dulsi došla plaćući na vrata, vodeći devojčice za ruke.

Na dan kad smo se venčali, pre nego što će se Barbara, sva blistava, pojaviti u crkvi, Benigno me je odvuкао do jednog zaklonjenog svoda, sagnuo se da mi popravi leptir-mašnu i prošaputao, gledajući me, smešeći se, u oči:

– Vi ćete odvesti moje najveće blago, gospodine Bartolomeo Folkato. Nemojte je nikada unesrećiti. Ako jednog dana vidim da moja devojčica zbog Vas plače, ako jednog dana vidim na njenom licu ma i jednu suzu, kunem se da ću Vas ubiti.

Iza mene je, vezan za stenu, patio Sveti Sebastijan, belih grudi probodenih strelicama. Probao sam da se našalim:

– Ako Barbara bude plakala, to će biti od sreće.

Benigno se uspravi:

– Siguran sam da će tako biti.

Zvono na vratima vrati me u stvarnost. Tiho sam ustao i provirio kroz špijunku. Video sam ozbiljno lice muškarca tridesetih godina, s brkovima i lepo oblikovanom kozjom bradicom. Gledao je pravo u mene, ali me, naravno, nije mogao videti. Onda se udaljio nekoliko koraka. Na sebi je imao crno odelo, koje mu je odlično stajalo, i svilenu kravatu sa slikom gejša koja svira šamisen. Šmugnuo sam dalje od vrata. Muškarac nije izgledao kao profesionalni ubica, još manje kao agent političke policije. Poznao sam obične pandure, kao i najviše pripadnike državne bezbednosti; niko od njih nika da ne bi stavio na sebe kravatu sa slikom gejša koja svira šamisen. Možda su nove generacije postale otmenije. Izašao sam kroz kuhinjska vrata i popeo se uz stepenice. Na spratu iznad živi Mouši Šaba, arhitektkinja koja je projektovala Termiteiru. Mouši je moja prijateljica. Pomislih da bi mogla da mi pomogne.